

VIDES DIVERSES

Vidas diversas

DOSSIER DE PREMSA

Àecom

**VIDA
INDEPENDENT**

T'hi acompanyem!

#feselpas / #daelpaso

Tenen les persones amb discapacitat física el control sobre la seva vida?

‘Vides Diverses’, un documental d’ECOM que promou la vida independent de les persones amb discapacitat física

Sinopsi	Pàg. 2
Fitxa tècnica	Pàg. 2
Resum dels continguts	Pàg. 3
Contextualització. Projecte en què s'emmarca ..	Pàg. 4
Protagonistes	Pàg. 4
Procés col·lectiu de creació	Pàg. 5
Eina de futur	Pàg. 5

✓ **Sinopsi**

El documental **Vides Diverses** mostra la **necessitat i capacitat d'autonomia** de les persones amb discapacitat física. Des de la defensa de la **diversitat** en la societat, ens interroga sobre **com ens veiem i com ens afecta la mirada dels altres**, i ens apel·la a **defensar el dret de totes les persones a decidir** sobre la pròpia vida i a tenir les mateixes **oportunitats**.

✓ **Fitxa tècnica**

- Durada: 36 minuts.
- Realitza: Productora NewDivision.es
- Dinamitza el procés col·lectiu de creació: Càmeres i Acció.
- Impulsa ECOM, el moviment associatiu de la discapacitat física, amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, dins el projecte per la difusió de la vida independent i la campanya VIDA INDEPENDENT #feselpas

DOSSIER DE PREMSA

✓ Resum dels continguts

És possible tenir una vida pròpia i plena més enllà de la discapacitat. Així ho demostren i ho reclamen les persones que relaten la seva experiència en vida independent al llarg del documental **Vides Diverses**. Realitzat per iniciativa d'ECOM -el moviment associatiu de la discapacitat física-, el documental mostra la **necessitat** i la **capacitat d'autonomia** de les persones amb discapacitat física. Ofereix **models de referència** per a persones amb discapacitat que no han fet el pas per iniciar el procés de decidir el seu projecte de vida i que no es creuen capaces de fer-ho. Alhora, **visibilitza** aquestes persones, sovint silenciades en la societat.

La Marta va llicenciar-se en traducció, tot acomplint el seu somni, i treballa. Diu que s'ha avançat molt, però lamenta que encara moltes persones "s'allunyen de nosaltres perquè som diferents". El Fernando condueix, tot i tenir menys del 50% de mobilitat i malgrat la seva família li havia dit que seria "impossible". Els testimonis de **Vides Diverses** no amaguen que afrontar la vida amb llibertat de decisió, quan hi ha una discapacitat física, comporta obstacles i conflictes. D'una banda interns, com expliquen l'Anna o el Fernando, perquè voler emancipar-se de la sobreprotecció rebuda genera por a decebre la família. I també externs, perquè encara existeixen recels i desconeixement per part de la societat. Molts pares, com explica l'Andrés, no eduquen els seus fills: els expliquen solament que les persones amb discapacitat "estan malaltones" i allunyen així la realitat de la diversitat als infants.

Protagonitzat per persones que viuen independents i tenen alguna discapacitat física, **Vides Diverses** vol ser un referent engrescador perquè cada persona prengui la responsabilitat que li pertoca per tirar endavant i defensar els seus drets; i divers, perquè cada persona és diferent i cadascú té el seu ritme. Encara manquen suports necessaris i hi ha situacions difícils per a superar, però el Xavi resumeix "si ho vols, pots fer-ho".

Vides Diverses ens interroga sobre **com ens veiem, com veiem els altres i com ens afecta la seva mirada**. Fa visible la discapacitat i, per tant, la diversitat present en la societat, i ens apel·la a **defensar el dret de totes les persones a decidir** sobre la pròpia vida i a tenir les mateixes **oportunitats**, sigui quina sigui la seva condició. De fet mostra com només des de la concepció de la societat com a diversa és possible preveure els recursos i suports que garanteixin poder exercir els drets de totes les persones.

Vides Diverses retransmet la veu de les persones amb discapacitat física, que sovint havien anat callant el seu desig d'autonomia i independència davant la invisibilització social; mostra la vida independent com una qüestió social i de convivència. L'Antònia i la Marta ho verbalitzen: es tracta de viure la vida en directe i no des de darrera de la finestra; cal sortir al carrer i fer-se visible per normalitzar la discapacitat, no només per un mateix, també per la resta de persones.

El documental vol potenciar també, a més del canvi intern que les pròpies persones amb discapacitat han de fer vers si mateixes, el canvi social i de mentalitat vers la discapacitat, necessari des de l'ensenyament fins a les administracions. Perquè l'entorn sol ser una barrera molt important per a l'assoliment de l'autonomia per part d'una persona. S'adreça un missatge clar a les institucions i els àmbits professionals de l'atenció a les persones amb discapacitat: és moment de fer un gir cap a models d'actuació centrats en la persona, escoltar les necessitats i actuar d'acord amb el que la persona requereix i no d'acord amb mètodes preestablerts que no tenen en compte l'individu.

DOSSIER DE PREMSA

✓ **Contextualització. Projecte en què s'emmarca**

El documental **Vides Diverses** s'emmarca dins el projecte per la difusió de l'autonomia personal i l'autogovern i la campanya VIDA INDEPENDENT #feselpas, que ECOM impulsa des de fa uns mesos amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona.

L'experiència adquirida en els diversos projectes d'ECOM havia constatat que encara moltes persones amb discapacitat, per excés de sobreprotecció o diverses raons, no veuen que una vida independent sigui possible per a elles; els esforços per assolir una nova mirada vers la discapacitat i aconseguir un canvi social s'havien d'adreçar primerament, doncs, a les pròpies persones amb discapacitat, perquè es comencessin a veure a si mateixes amb plens drets i autonomia.

Persones vinculades a ECOM amb discapacitat física i que ja han fet el pas cap a la vida independent han impulsat aquest projecte i han protagonitzat la campanya. Han rebut formació i han participat en activitats per millorar el seu apoderament i autodeterminació, per esdevenir impulsores del model i facilitadores del canvi d'altres persones amb discapacitat en un nivell de comunicació d'igual a igual.

Entre la resta d'accions de la campanya, el vídeo documental **Vides Diverses** s'ha creat, doncs, amb el doble objectiu de ser, d'una banda, una eina de suport per a les persones amb discapacitat i experiència en vida independent en la seva tasca de formació a altres persones amb discapacitat; de l'altra, una eina de conscienciació per a diversos públics vers una mirada diferent de la discapacitat. El vídeo vol ser un revulsiu intern perquè les persones amb discapacitat física modifiquin la seva mirada sobre si mateixes i prenguin consciència dels seus drets i la seva plena capacitat d'autonomia personal; i alhora convoca tota la societat sobre el valor de l'autonomia personal, la llibertat i la capacitat de decidir.

✓ **Protagonistes**

Les persones protagonistes de "**Vides Diverses**", que tenen alguna discapacitat i viuen independents, comparteixen amb l'espectador el procés que han seguit per aconseguir realitzar el seu projecte vital. Són algunes de les persones que han impulsat el projecte d'ECOM per difondre la vida independent i la campanya dins la qual s'emmarca el documental. Ningú millor que elles pot acompanyar altres persones en aquest procés d'aprenentatge cap a la vida independent; saben les barreres, externes i també internes, que pot tenir qualsevol persona amb discapacitat alhora de fer el pas i creure's un mateix autònom i capaç de decidir.

Les experiències de vida i reivindicacions exposades en primera persona vénen reforçades amb testimonis de referents del sector de la discapacitat i social. Per exemple, **Asun Pié**, Doctora en Pedagogia i Professora dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la UOC, que revisa la història de dominació sobre les persones amb discapacitat, fins ara relegades a ser objecte de cura i infantilitzades, sense dret a desenvolupar-se com a persones autònomes. Entre altres reflexions, l'experta adverteix que el canvi de paradigma cap a la vida independent, amb un equilibri i una igualtat efectiva de drets, suposa la necessària pèrdua de poder per part del personal d'atenció perquè les persones amb discapacitat guanyin la seva autonomia.

Joan Subirats, Doctor en Ciències Econòmiques, catedràtic de Ciència Política i investigador, presenta els tres grans valors clau que estan en joc actualment -la igualtat, l'autonomia, la diversitat- i recorda que la homogeneïtzació de les persones amb discapacitat és un error; el documental fa constar aquest fet i vol ser un referent sobretot des de la diversitat. Cada procés és diferent, com ho és cada persona.

DOSSIER DE PREMSA

Des de l'activisme, **Antonio Centeno**, del Foro de Vida Independiente, subratlla el valor de la vida independent com a una qüestió de convivència, de llibertat i de drets fonamentals; drets que les persones aconsegueixen amb la lluita constant i que no poden limitar-se al paper, sinó que són quelcom que les persones incorporen en les seves vides. Igualment, el president d'ECOM, **Antonio Guillén**, apel·la a la força de les persones quan s'associen i defensen els seus drets des de la unitat. "Sense les associacions, l'administració ens deixa de banda", afirma l'Andrés, un dels testimonis.

✓ Procés col·lectiu de creació

Un aspecte innovador d'aquest documental ha estat el seu procés col·lectiu de creació, entre la productora New Division, que s'ha encarregat de tota la realització, i les persones protagonistes, que l'han conceptualitzat. Per elaborar el guió i estructurar els continguts, les professionals s'han servit de les idees aportades per les persones amb discapacitat física i experiència en vida independent participants al projecte.

Per aconseguir que la creació fos realment participativa i col·lectiva i que el documental mantingués la filosofia del projecte, és a dir, que el tema i l'enfocament s'ajustessin als discursos i idees que les persones amb discapacitat física i experiència en vida independent volien transmetre, des d'ECOM es va cercar la col·laboració de l'associació Càmeres i Acció, que utilitza l'audiovisual com a eina d'intervenció i de transformació.

Càmeres i Acció van impartir dos tallers en els quals van participar les productores de New Division i les persones d'ECOM implicades en el projecte –les persones amb discapacitat física i experiència en vida independent impulsores i protagonistes de tota la campanya; la tècnica especialista en Vida Independent, responsable de l'àrea d'ECOM que gestiona el projecte i que ha acompanyat aquestes persones en el camí cap a la vida independent; així com les tècniques de Comunicació de l'entitat-. Totes elles van participar en unes dinàmiques de grup pensades per fomentar la cohesió des de la confiança i la motivació i per afavorir debats interns i externs, d'on van sorgir i es van seleccionar les idees clau i es van prendre les decisions conjuntes de què es volia explicar i denunciar i com enfocar-ho.

Aquest documental ha esdevingut **una eina més d'apoderament per a les persones amb discapacitat física**, tant pel contingut –perquè protagonitzen el discurs- com pel seu procés d'elaboració –en què han encapçalat la presa de decisions i s'han autoafirmat-.

✓ Eina de debat i reflexió per al futur immediat

Vides Diverses és una bona eina per generar un canvi en la manera de veure la discapacitat i promoure la vida independent. Amb el suport de les opinions expertes consultades, aquesta peça és de gran utilitat didàctica per a la conscienciació social de la diversitat. La seva divulgació pot ser un punt de partida per a aprofundir en conceptes com el d'autonomia personal, de diversitat, d'igualtat, des d'una perspectiva de drets humans. Alhora que promou la vida independent i l'autonomia de les persones amb discapacitat, en visibilitzar la diversitat social incideix en la reafirmació i la reivindicació dels drets de diversos col·lectius socials, especialment aquells que estan **en risc d'exclusió social**.

Des d'ECOM se seguirà treballant i actuant en diferents àmbits per afavorir aquest canvi de visió de la discapacitat i la promoció de la vida independent. Per això preveiem fer arribar aquest documental,

DOSSIER DE PREMSA

que va ser **presentat públicament el 17 de desembre del 2014** a la Casa del Mar de Barcelona, a diversos entorns socials amb la proposta de col·laborar-hi per generar espais de debat i reflexió.

El documental, que reclama que tant institucionalment com educativa s'assumeixin responsabilitats, abasta molts temes que tenen a veure amb diversos aspectes de la vida i que poden ser d'interès per a molt públics -en l'àmbit específic de la discapacitat i en d'altres, com ara l'educatiu, sanitari, de serveis socials, col·legis professionals i un llarg etcètera-.

El visionat de **Vides Diverses** pot servir d'acompanyament a professionals i/o entitats cap al paradigma de vida independent; a les famílies, perquè puguin treballar la seva eventual sobreprotecció cap a la persona amb discapacitat; a les persones amb discapacitat, sobretot, perquè puguin tenir referents i inputs diferents i diversos. La projecció del documental pot ser un motiu per organitzar trobades en què persones amb discapacitat, famílies, professionals i/o entitats podran veure's reflectides, analitzar i sospesar diverses opcions, etc. A nivell general, el documental pot donar peu a reflexions necessàries en la societat del segle XXI sobre la convivència amb la diferència, el dret al benestar i desenvolupament de totes les persones.

Des d'ECOM ens oferim per ajudar tots aquells col·lectius i organitzacions que vulgueu trobar i contactar testimonis rellevants per organitzar visionats, tertúlies i/o entrevistes, ja siguin persones implicades per la seva experiència en discapacitat i vida independent, o per l'estudi i el treball que han realitzat sobre aquestes qüestions.

ECOM és un moviment associatiu creat el 1971, que aglutina més de **145 entitats de persones amb discapacitat física** de tota Espanya (**121 de les quals són de Catalunya**) i que actua amb una doble missió: d'una banda, defensa l'exercici dels drets de les persones amb discapacitat física per assolir la plena inclusió social i millorar la seva qualitat de vida, amb l'apoderament de les persones com a eix vertebrador; i, de l'altra, enfortir el sector associatiu de la discapacitat física a través de la participació, la representació i el seu apoderament.

Més informació: Sílvia Riu i Laia Serra. tel.: 93 451 55 50 i comunicacio@ecom.cat.

Amb el suport de:

